

محدودیت تجزیه و تحلیل نسبت‌های مالی چیست؟

گرچه صورت‌های مالی می‌توانند نشان دهنده وضعیت جاری یک شرکت باشند، اما ذی‌نفعان اغلب تمایل دارند که از صورت‌های مالی، اطلاعات بیشتری کسب کنند. شرکت‌ها می‌توانند در مورد صورت‌های مالی خود، از تجزیه و تحلیل نسبت‌های مالی که فرمول‌های ریاضی هستند، استفاده کنند. گرچه این مقیاس می‌تواند اطلاعات ارزشمندی را فراهم کند، اما در مورد استفاده از آن

نیز محدودیت‌هایی وجود دارد. بعضی از قابل توجه‌ترین این محدودیت‌ها عبارتند از، کاستی‌های بالقوه در اطلاعات حسابداری^۱، نیاز به یک نقطه مرجع^۲ و احتمال بی‌معنی شدن نسبت‌ها. شرکت‌ها باید این کاستی‌ها را به منظور از بین بردن محدودیت‌های تجزیه و تحلیل نسبت‌ها در فرآیند تصمیم‌گیری در خصوص شرکت، برطرف کنند.

اطلاعات و داده‌های حسابداری همیشه عاری از کاستی نیستند. گرچه در هر کشوری حسابداران تلاش می‌کنند تا اطلاعات مالی هر شرکت را با توجه استانداردهای حسابداری گزارش کنند، اما در برخی از این دستورالعمل‌ها^۳ انعطاف‌پذیری نیز وجود

¹ Potential flaws in accounting information

² Reference point

دارد. این انعطاف پذیریها، خود یک نقطه‌ی شروع برای محدودیت‌های تجزیه و تحلیل نسبت‌های مالی می‌باشند. برای مثال، تشخیص فرآیند پیش از موعد درآمد، می‌تواند منجر به افزایش نسبت‌های سودآوری^۴ شود. بنابراین، گرچه بعضی از نسبت‌ها با توجه به این فرآیند می‌تواند درست می‌باشند، اما نسبت‌های دیگر اطلاعات گمراه کننده‌ای را نشان می‌دهند.

به منظور جلوگیری از محدودیت‌های مربوط به تجزیه و تحلیل نسبت‌های مالی، استفاده از یک نقطه مرجع ضروری می‌باشد. برای مثال، ممکن است شرکتی در هنگام محاسبه نسبت‌های مربوط به گردش دارایی^۵، برخی موارد مانند گردش موجودی کالا و گردش حساب‌های دریافتی را مشخص کند. به همین منظور، اکثر شرکت‌ها از استاندارد صنعت به منظور نقطه مرجع استفاده می‌کنند، به این صورت که وضعیت بهتر یا بدتر خود را نسبت به آن می‌سنجند. هنگامی که این نقطه مرجع در دسترس نباشد، شرکت باید معیار دیگری را انتخاب شود. فقدان نقطه مرجع یا انتخاب نقطه مرجع نادرست، می‌تواند باعث انحراف در نتایج مورد استفاده شود.

همچنین نسبت‌های مالی هنگامی که به تنهایی مورد محاسبه قرار می‌گیرند، می‌توانند بی‌معنی باشند. اگر یک شرکت از حسابداران خود بخواهد که بعد از تهیه صورت‌های مالی، این نسبت‌ها را محاسبه کنند، این محدودیت خود را نشان می‌دهد. نتایج هر یک از نسبت‌های مالی، به تنهایی معنی خاصی نخواهد داشت. به عبارت دیگر، نتایج به دست آمده چیزی به جزء اعداد و ارقام اضافی نیستند. شرکت باید برای محاسبه و استفاده از نسبت‌های مالی اهداف به خوبی تعریف شده^۶ داشته باشد. در نهایت، هدف تجزیه و تحلیل نسبت‌های مالی، مقایسه اطلاعات مالی شرکت‌های مختلف در طی یک دوره مشخص می‌باشد. هنگامی که اطلاعات مالی بر اساس فرمت‌های گوناگون تهیه شده باشند، مقایسه به سختی صورت می‌گیرد. بنابراین، تا زمانی که این محدودیت‌ها در مورد تجزیه و تحلیل نسبت‌های مالی وجود دارد، تجزیه و تحلیل آنها ممکن است خیلی مفید نباشد.

³ Guidelines

⁴ profitability ratios

⁵ Asset turnover

⁶ Well-defined purpose